۱۲. سچائيءَ جو انعام

ٻُڌو. پڙهو ۽ سمجهو.

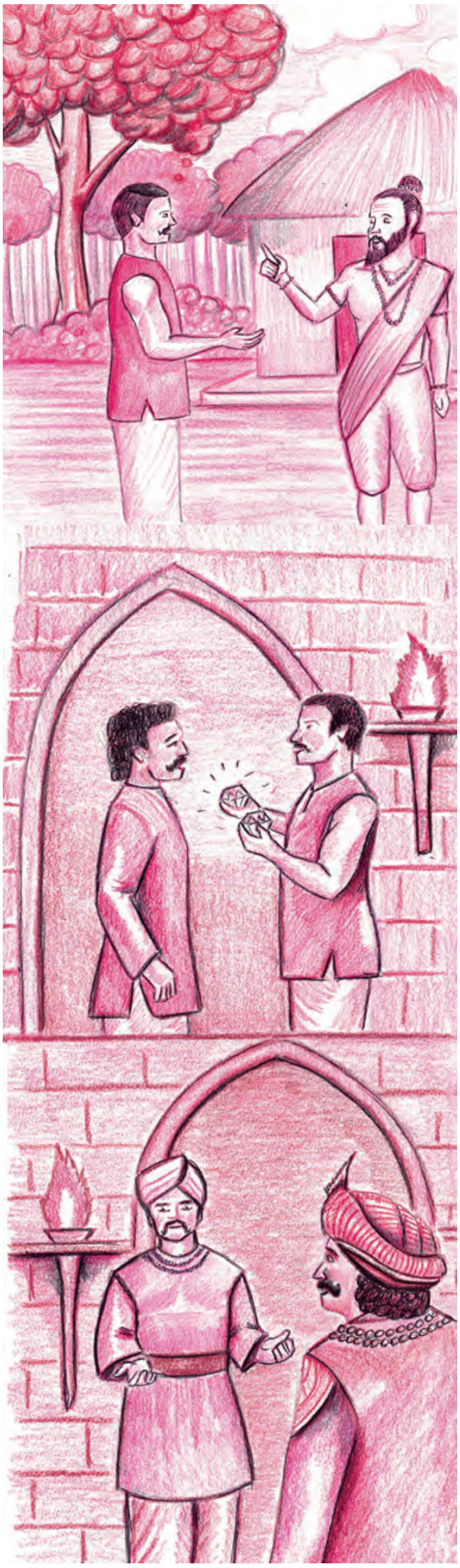

هڪ نامي چور هڪ ڏينهن ڪنهن درويش وٽ ويو ۽ هٿ جوڙي چوڻ لڳو، ”سائين! مان گنهگار آهيان. اوهين مونکي دعا ڪريو ته خدا منهنجو ڏوهه بخشي.“ درويش چيس، ”اي نادان، جيسين تون پنهنجون برايون نه ڇڏيندين، تيسين ڇوٽڪاري جي اُميد رکڻ اجائي اٿيئي. بس اڄ کان ئي پنهنجي خراب ڪمن کان توبهه ڪر ۽ سنئين رستي تي اچ ته ڌڻي توتي مهربان ٿئي.“

چور جواب ڏنس، ”سائين چوري ڇڏڻ مونکان ڪين پڄندي، اِها عادت هاڻي پڪي ٿي چڪي آهي. باقي ٻيو ڪم چئو ته ڪريان.“

درويش چيس، ”ڀلا ايترو ڪر ته آئينده ڪوڙ ڪڏهن به نه ڳالهاءِ.“ چور اِها ڳالهه قبول ڪئي ۽ ڪوڙ کان توبهه ڪيائين.

ٻئي ڏينهن چور اِرادو ڪيو ته اڄ اڌ رات جو شاهي محل جي چوري ڪجي. جڏهن ٻه پهر رات جا گذريا، تڏهن چور ٺهي سنپري نڪتو. اتفاق سان بادشاهه به ڇمڙا پوش ڪري شهر جي سُڌِ لهڻ نڪتو هو. چور کي ڏسي چيائينس، ”مِيان، ڪيڏانهن ٿو وڃين؟“

چور جنهن سدائين سچ ڳالهائڻ جو اقرار ڪيو هو، جهٽ پٽ جواب ڏنو، ”شاهي محل ۾ چوري ڪرڻ ٿو وڃان.“

بدليل ويس ۾ بادشاهه چيس، ”مان به چور آهيان. مونکي به پاڻ سان وٺي هل.“ چور قبول ڪيو ۽ ٻئي گڏجي هليا.

جنهن وقت بادشاهه ۽ چور شاهي محل جي دروازي وٽ پهتا، تنهن وقت بادشاهه چيس، ”ميان، تون اندر وڃ، مان ٻاهر ٿو بيهي نگهباني ڪريان ته ڪو سنتري ته ڪونه ٿو اچي.“ چور اِها رٿ پسند ڪئي ۽ پاڻ هڪ دروازي جو ڪڙو ڀڃي اندر گهڙيو. هڪ ڪمري ۾ وڃي ڏسي ته هڪ ميز تي هيرا رکيا آهن. دل ۾ خيال ڪيائين ته هيرا آهن ٽي ۽ اسين ٻائيوار ٻه. ايمانداري انهيءَ ۾ آهي ته ٻنهي جا حصا هڪ جيترا هجن. اِنهيءَ ڪري اسين هڪ هڪ ورهائي ٻه هيرا ته کڻنداسين، باقي ٽيون ڪيئن ورهائينداسين، اِنڪري بهتر آهي ته ٽيون اِتيئي پيو رهي ۽ ٻه هيرا کڻان. اِهو فيصلو ڪري ٻه هيرا کيسي ۾ وجهي ٻاهر آيو ۽ هڪ هيرو پنهنجي ساٿيءَ کي ڏنائين ۽ ٻيو پاڻ رکيائين. بادشاهه کي ته محل جو سڀ حال معلوم هو. پڇيائينس، ”ميان، فقط ٻه هيرا هٿ آيئه؟“

چور جواب ڏنو، ”هيرا هئا ٽي، پر خيال ڪيم ته ٽيون ورهائبو

ڪيئن؟ سو ميز تي ئي ڇڏي آيس.“

بادشاهہ کي شڪ پيو ۽ پاڻ اندر وڃي ڏٺائين تہ برابر ٽيئون هيرو ميز تي رکيل هو. هوُ چور جي ايمانداريءَ تي خوش ٿيو ۽ دل ئي دل ۾ سندس تعريف ڪرڻ لڳو.

رستي ۾ بادشاهہ چور کان موڪلائي موٽيو ۽ سڌو پنهنجي محلات ڏانهن وريو. وزير کي سڏي، پڳل دروازو ڏيکاري چيائين، ”منهنجا وفادار وزير! ڏس اچ ڪنهن چور دروازو پڳو آهي ۽ اندران ڪجهہ نہ ڪجهہ چوري ڪري ويو آهي. تون اندر وڃين ڏس تہ ڪو نقصان تہ ڪونہ ٿيو آهي.“ وزير اندر ويو ۽ هڪ هيرو ميز تي رکيل ڏسي، اندرئين کيسي ۾ وجهي، ٻاهر آيو ۽ منهن فلهڙو ڪري بادشاهہ کي چيائين، ”حضور! ميز وارا ٽي هيرا چور کڻي ويو.“ اِهو ٻڌي بادشاهہ کي ڏاڍو ڏک ٿيو. هيري وڃڻ جو ڏک ڪونہ ٿيس، پر ارمان اِهو ٿيس تہ سندس وزير کان تہ چور وڌيڪ ايماندار آهي. وڌيڪ ڪي ڪين چيائين. وزير کي موڪل ڏنائين. ٻئي صبح ٿيندي ئي وزير کي موقوف ڪري چور کي گهرائي کيس وزير مقرر ڪيائين. چور پڻ چوري ڪرڻ کان بہ ڇٽو ۽ چورن جي بہ پاڙ پٽي ڪڍيائين.

نوان لفظ:

دعا = آسيس	بخشي = معاف ڪري	سنئون = سڌو
تعريف = ساراهہ	سنتري = دربان	معلوم = ڄاڻ، خبر
منهن فلهڙو ڪرڻ = مايوس ٿيڻ	چمڙا پوش = ويس بدلائي	وفادار = ايماندار

اَڀياس

سوال ١: هيٺين سوالن جا جواب هڪ ٻن جُملن ۾ لکو.

١) چور هٿ جوڙي درويش کي ڇا چيو؟
٢) چور کي رات جو ڪير گڏيو؟
٣) ميز تي ڳهڻا هيرا رکيا هئا؟
٤) چور بہ هيرا ڇو ڪنيا؟

سوال ٢: هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ٿوري ۾ لکو:-

١) راجا پڳل دروازو ڏسي پنهنجي وزير کي ڇا چيو؟
٢) راجا کي ڏک ڇو ٿيو؟

سوال ٣: هيٺيان جملا ڪنهن ڪنهن کي چيا آهن؟

١) ”سائين! مان گنهگار آهيان.“
٢) ”شاهي محل ۾ چوري ڪرڻ ٿو وڃان.“
٣) ”مونکي بہ پاڻ سان وٺي هل.“
٤) ”حضور! ميز وارا ٽي هيرا چور کڻي ويو.“

سوال ٤: هيٺين جا ضد لکو:

(الف) ڏينهن، بادشاهہ، شهر، ايماندار، نقصان، اِقرار

(ب) هيٺين جون صفتون ٺاهيو:

عادت، رات، شڪ، ڏُک

(ٿ) هيٺين اِصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو.

اُميد رکڻ، قبول ڪرڻ، سُڌ لهڻ

(ٽ) وياڪرڻ موجب ڳالهائڻ جا لفظ سڃاڻو.

لاءِ، بادشاهه، وڃان ٿو، وفادار، اسين

پورڪ اَڀياس

(ا) ٽڪر تي عملي ڪم:

جنهن وقت بادشاهه ۽ چور -------------------------------- سندس تعريف ڪرڻ لڳو.

(i) جملن جي برٿيڪيٽ ۾ صحيح بيان لاءِ ✓ ۽ غلط بيان لاءِ ✗ لکو.

١) محل جي دروازي تي منتري بيٺو هو. ( )

٢) چور ٽن هيرن مان ہہ هيرا کنيا. ( )

٣) بادشاهه کي محل جو سڀ حال معلوم هو. ( )

٤) بادشاهه کي چور جي ايمانداري وڻي. ( )

(ii) برئڪيٽ ۾ ڏنل هدايت سمجهي جملا وري لکو:

١) ٻہ هيرا ڪيسي ۾ وجهي ٻاهر آيو (ليڪ ڏنل لفظ بدران 'هڪ' ڪم آڻيو.)

٢) چور اِها رٿ پسند ڪئي. (زمان مستقبل ۾ لکو.)

٣) بادشاهه کي شڪ پيو. (زمان حال ۾ بدلايو.)

٤) دل ئي دل ۾ سندس تعريف ڪرڻ لڳو.

(ليڪ ڏنل لفظ بدران ٻيو مناسب لفظ ڪم آڻيو.)

LYDNYC

(iii) گول ۾ مليل لفظن کي ساهوارن ۽ بي جان ۾ ورهايو:-

دروازو
بادشاهه
هيرا، ميز
پائيوان، چور
ساٿي، ڪڙو

ساهوارا	بي جان